

Procés participatiu pels futurs usos del taller Masriera

Sessió 1: Com preservem el taller Masriera?

Dia: Dijous 09 març de 2023

Hora: 18:30 h

Lloc: Sala de plens del Districte de l'Eixample - Ajuntament de Barcelona

Persones assistents:

- Ciutadanes i ciutadans: 40 (21 dones i 19 homes)
- Representants i personal municipal: 3

Entitats representades

- AAVV Dreta de l'Eixample
- AAVV Passeig de Sant Joan
- Atrium
- Comissió de gent gran
- Coreixample
- Eolia
- La Dreixa
- Observatori Espais Escènics
- Òmnium
- Plataforma Masriera

Representants i personal municipal assistent:

- Jordi Matas, Conseller de Districte de l'Eixample
- Carme Mendez, Consellera del barri de la Dreta de l'Eixample
- Elisenda Capera, Directora de serveis de llicències i espai públic del districte de l'Eixample
- Núria Hernández, Tècnica de Barri de la Dreta de l'Eixample

1. INTRODUCCIÓ:

Jordi Matas, Conseller de Districte de l'Eixample, dona la benvinguda i explica el context d'aquest procés participatiu, informa sobre la compra de l'edifici del taller Masriera i que a partir de les reivindicacions veïnals del barri de la dreta de l'Eixample i la voluntat del Districte es va obrir un procés de participació pels futurs usos d'aquest edifici.

Explica també el fil conductor dels tres tallers que es faran en aquest procés. Al primer es plantegen els valors més importants de la memòria històrica i patrimonials de l'edifici, en el segon es recolliran les necessitats d'equipaments més prioritàries, i per últim, en el tercer taller es farà el debat sobre les opcions d'usos de l'edifici que actualment s'estan valorant.

Carlos López, tècnic de l'empresa Raons SCCL dinamitzador del procés participatiu, explica el full de ruta del procés i les activitats plantejades. Així també explica la sessió.

Es proposa treballar en dos moments: un per compartir informació entre els participants sobre quins són els valors tangibles i intangibles que es vol conservar de l'edifici Masriera. I un segon moment per obrir un debat i trobar un consens a la pregunta: quins d'aquests valors treballats considereu que representa l'essència i originalitat de l'edifici i s'ha de prioritzar la seva

conservació, independentment de l'ús final que tingui l'edifici?

2. EXPOSICIONS

Elisenda Capera Grifell, Directora de Serveis de Llicències i espai públic, fa la presentació del context i límits arquitectònics de l'edifici.

Jaume Artigues presideix l'Associació de Veïns de la Dreta de l'Eixample, fa la presentació sobre la memòria històrica de l'edifici Masriera.

3. TREBALL EN TRES GRUPS:

Grup Verd

Les aportacions de les persones participants, s'han recollit literalment en post-it i debatut en grup.

Elements tangibles a recuperar

- El temple, el primer edifici, que és l'original.
- Les dues sales de teatre.
- Preservar l'edifici original per la seva especificitat.
- Recuperar/mantenir la façana exterior (frontó i porxo amb pilars).
- El teatre, ja que només hi ha dos o tres amb les seves característiques en el món (escenari poc profund i panoràmic).
- El Teatre Studium, però actualitzat.
- Preservar el teatre perquè és dels pocs amb format tríptic.
- La façana del temple perquè és patrimoni històric.
- Mantenir l'amfiteatre.
- Adaptar el pendent de la platea (perquè la sala pugui ser polivalent).
- Eliminar la llotja del teatre.
- Els elements decoratius i mobiliari que siguin originals/essencials i que estiguin en bon estat.
- Recuperar el volum original de les finestres.
- Mantenir els elements arquitectònics i decoratius.
- Mantenir la inclinació del teatre per donar-li usos afins a les arts escèniques i similars.
- Recuperar el lluernari.
- L'espai del taller.
- La nau interior.
- La sala petita.
- La nau industrial, on eren els tallers.
- L'antic taller (Columnates).

Elements intangibles a recuperar

- Recuperar l'espai d'artesanía i de teatre d'aficionats.
- Conservar l'ús de l'espai de creació i desenvolupament cultural, així com espai de formació cultural i artística.
- Preservar la paraula Teatre Studium i el tipus d'accions i activitats que es feien en aquest teatre.
- Preservar l'esperit amateur de Lluís Masriera en el teatre.
- Conservar tota la informació i elements de memòria històrica actuals, mantenir-los com documents històrics, com arxiu documental històric.
- Conservar la memòria històrica.
- Reactivar l'espai comunitari.
- Reactivar l'espai de trobada associatiu.

- Recuperar l'espai teatral.
- Recuperar la història del taller de joieria, de pintura, el material gràfic històric: com les invitacions als esdeveniments, fotografies.
- Documentar la història de l'edifici amb relació als antics usos de l'edifici, perquè quedi per al futur,
- Mantenir la creació com es feia en els tallers artístics i culturals.
- Mantenir l'estètica singular, el valor artístic i arquitectònic, les referències a les reminiscències neoclàssiques
- Recollir l'evolució històrica, social i cultural.

Grup Blau

Les aportacions de les persones participants, s'han recollit literalment en post-it i debatut en grup.

Elements tangibles a recuperar

- Preservar les ampliacions i els espais preservats de la catalogació de 1933: teatre i pati de butaques, nau posterior i espais laterals.
- Teatre Studium, sales annexes, sala petita, espai de la porxada.
- Vaig conèixer el teatre Studium, i em sembla que es pot reutilitzar com a teatre. Com un equipament escènic per al barri com centre de cultura. Penso que s'ha de conservar.
- Elements arquitectònics com l'edifici del teatre.
- Elements arquitectònics i estructura del teatre.
- El Teatre Studium, nau posterior, el mobiliari anterior al 1950 i les pintures de Lluís Masriera.
- La façana de l'edifici i el teatre.
- Elements decoratius i mobiliari. S'han de valorar.
- Preservar el saló d'actes del Teatre Studium, el pati de butaques i l'escenari.
- Preservar l'espai escènic.
- Preservar l'espai escènic de l'autor. Teatre Studium.
- Preservar la sala Martorell.
- Catalogar tot el taller Masriera, com bé d'interès patrimonial.
- Catalogar i fer arxiu, el fons d'imatges (textos, fulletons, programes).
- Catalogació i creació d'un fons de fotografies, fulletons i programes sobre aquest edifici.
- Trobar encaix pels mobles, taules, armaris i piano dins del futur espai un cop es rehabiliti.

Elements intangibles a recuperar

- Recuperar l'obertura al barri.
- El teatre amb renom en moments molt importants.
- Els tallers de mecanografia i teatre (gent del barri encara ho té present).
- Ressaltar la memòria de Lorca i Margarida Xirgu.
- Preservar com a centre social i de reunió pel barri.
- Vincular l'activitat cultural del barri amb el taller Masriera.
- Vincular l'activitat de l'edifici amb el barri: participació cultural comunitària
- Recuperar la memòria viva, connectant amb la comunitat i amb el barri. No fer un centre d'interpretació.
- No seria fantàstic que aquesta memòria es concretés en un Ateneu?
- Recuperar el bagatge teatre amateur, Implementar formació per al jovent.
- Recuperar la memòria amb una seu d'entitats d'arts dramàtiques.
- Recuperar la història de la família Masriera.
- Preservar usos socials i culturals associats a l'espai. A partir dels anys trenta aquest edifici ha sigut un espai relacional.
- Tenir en compte el Modernisme. Galeria de pintors modernistes.
- Tenir en compte al Masriera com Joiers modernistes.
- Recuperar la història de la família Mas Riera i de l'edifici, això és imprescindible.

- Rememorar la tradició de formació en teatre.
- Valors i continguts de l'espai
- Fer compatible taller i teatre
- Fer l'estudi del material fotogràfic que s'ha trobat
- Rememorar la història de l'edifici i dels seus usos
- Recuperar la idea d'espais de valors relacionats amb l'obertura que va tenir al passat, amb cursos i tallers per al barri.
- L'aportació cultural de l'edifici Masriera.
- Preservar usos i funcions socials i culturals associats a l'espai a partir dels anys trenta.
- Vinculació amb la memòria del barri com espai relacional i de convivència.
- Recuperar i capitalitzar el seu valor simbòlic que contribueixi a generar identitat al barri i sentit de pertinença.

Grup Vermell

Les aportacions de les persones participants, s'han recollit literalment en post-it i debatut en grup.

Elements tangibles a recuperar

Elements de l'edifici

- Tots elements de l'edifici menys el mobiliari. S'ha de fer la llista d'aquests elements.
- La tradició pictòrica d'alguns representants de la família Masriera. Les pintures que estan amunt de l'escenari, cartell ARTS.
- Recuperar el fons interior d'illa de 1905.
- Hi han elements que per descomptat s'han de preservar com la façana, les columnes.
- Buscar el punt d'equilibri òptim per no perdre m2 sense tindre que pujar l'alçada.

Sobre l'espai central i espais adossats

- Preservar l'espai central amb els dos espais adossats producte de l'ampliació i transformació a teatre al voltant de 1930.
- Aquest espai ha transcendit diferents etapes històriques i encara es manté.
- Enderrocar els laterals i recuperar l'esperit original de l'estudi del pintor al voltant de 1884.
- En aquest sentit, s'ha de recuperar el Teatre Studium de 1933. Es considera que no cal recrear un espai que no hi és (abans de la transformació en teatre) quan un espai com el teatre, ara hi és. També es diu que es manté més metres quadrats a aprofitar.

Elements intangibles a recuperar

- Recuperar la tradició d'usos teatrals de l'edifici Masriera i altres usos que es relacionin amb aquest llegat.
- Recuperar la memòria referida a la promoció cultural i desenvolupament d'esdeveniments rellevants en altres àmbits artístics com la música, la dansa, escenografia, etc. Es diu que aquest llegat de diverses manifestacions culturals i artístiques tenen un caràcter integral i divers que s'ha de rememorar en els futurs usos d'aquest edifici.
- Recuperar i potenciar la imatge dels Masriera com els primers creadors i promotors de l'Art déco i Art nouveau a Catalunya. Aquest és un reconeixement encara invisibilitzat i amb potencial.
- Vocació del teatre amateur, centre de recuperació històrica de l'Art nouveau i el nom Studium.
- Un altre valor d'aquest edifici a recuperar, és la seva tradició com espai amb projecció a la comunitat. Aquest espai ha desenvolupat activitats i trobades vinculades al barri, ha tingut al Teatre del Club Helena amb la promoció del teatre amateur en la seva història d'usos i ha dinamitzat activitats amb benefici social, de cohesió i relació amb el barri. Es

diu que tota aquesta tradició dels usos que l'edifici ha tingut s'ha de recuperar i adaptar a la nova realitat del present.

4. POSADA EN COMÚ: Quin o quins elements de memòria històrica consideres que representa el caràcter original i essencial de l'edifici Masriera i, per tant, s'ha de respectar com límit de futures transformacions? Per què?

Es recullen les següents intervencions que tenen consens amb tots els participants:

- El espai Masriera és un patrimoni únic per al tipus de teatre que és, no únicament per a la configuració física d'alguns elements com l'escenari, sinó també, per els significats. Per exemple la poca profunditat del teatre té un missatge de crítica en el moment històric de l'època. Aquestes mirades s'han de mantenir.
- Es diu que el Teatre Studium representa la originalitat d'aquest edifici per tots els significats i trajectòria que ja s'ha compartit durant tot el taller. Tot així es recullin les veus de dos participants d'un grup que consideren que també s'ha de recuperar l'espai de pintura i objectes artístics.
- Recuperar els valors socials que representa la història d'aquest edifici, com un focus cultural compromès amb la comunitat i el barri.

Tancament a les 20:30 h